

Keski-Suomen Kestävät kylät – paikallisyhteisöjen ympäristöteot

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAASEUDUN
SIVISTYSLIITTO

Keski-Suomen Kylät

Ihmisten kokoisille ideoille!

Kestävän kehityksen
sertifioitu oppilaitos

Keski-Suomen Kestävät kylät -hanke

- Tavoitteena kylien ja muiden maaseudun yhteisöjen ympäristötekojen toteuttaminen
- Toteuttajina Maaseudun Sivistysliitto ja Keski-Suomen Kylät ry
- Maaseuturahaston 100 % tuki Keski-Suomen ELY-keskuksesta
 - Koko Keski-Suomen maakunnan alueella 45 kylää
 - Vähintään yksi yhteisö / kunta
 - Kylän oma ympäristöteko
 - 2–3 tilaisuutta / kylä
 - Mahdollisuus myös ympäristösuunnitelmaan tai -kartoitukseen
 - Kartoitetaan jo tehtyä ja olemassa olevaa sekä ideoidaan yhdessä uutta
 - Avustetaan kyläyhteisöjä myös laajemmissa ympäristöhankkeissa
 - Hankkeen ideointi ja rahoituksen hakeminen
 - Kestävän elämäntavan teematilaisuuksia 1 / kunta

Keski-Suomen Kestävät kylät -hanke

- Työntekijät ja yhteystiedot:
 - Nora Purojärvi:
nora.purojarvi@msl.fi / 040 686 2944
 - Heli Kallio-Kauppinen:
heli.kallio-kauppinen@msl.fi / 041 313 9157
 - Riikka Rantapolku:
riikka.rantapolku@keskisuomenkylat.fi / 050 544 9914
- Yhteistyö muiden Kestävät kylät -hankkeiden kanssa (7 muuta hanketta)
 - Kestavatkylat.fi
- Hankeaika 29.4.2024–31.12.2026

Keski-Suomen Kestävät kylät -hanke

Tarjoamme

- Taloudellista tukea ja asiantuntija-apua kylän ympäristötekoihin
- Hankekuluina ostopalveluita, tarvikkeita jne.
 - Hankkeen avustus keskimäärin 650 € / mukaan lähtevä kylä ympäristöteon laajuudesta ja kuluista riippuen
- Ekosparraus ja rahoitushakemuksissa avustaminen
 - Leader-ryhmien pienhankkeet, maks. 8000 €

Mitkä ympäristö- ja luontoteot?

- Parannetaan luonnon monimuotoisuutta, kestävät ja ympäristölle sekä ilmastolle suotuisat toimet.
- Myös arjen pienet teot tärkeitä, arkinuukailu kunniaan!
- Aktiivisia toimia ympäristössä
- Kiertotalous, kierrätys; kuluta kestävästi yksin ja yhdessä
- Säästä; energiaa, sähköä, lämpöä, luonnonvaroja
- Jaa tietoa! Yhdessä opetellen ja hyviä käytäntöjä jakaen.

Maisematekoja

- Maisemanhoitotyöt
 - Raivaus
 - Niitto/laidunnus
- Pistoaidat, maitolaiturit ym. kulttuuriympäristön ylläpito
- Ympäristötaide maisemassa

Perinne- rakentaminen

- Pärerakentaminen,
kiviaidat,
pistoaidat,
viherkatto,
hirsirakentaminen

Vieraslajitorjunta

- Lupiinin, jättipalsamin, jättiputken torjuntaa
- Minkkien, supikoirien vieraspetotorjuntaa
- Tietoisuuden lisääminen kylillä
- Perinnebiotooppien ja uhanalaisten kasvien ja lajien suojele
- Moni kunta kannustaa vieraslajitalkoisiin, tämän hyödyntäminen

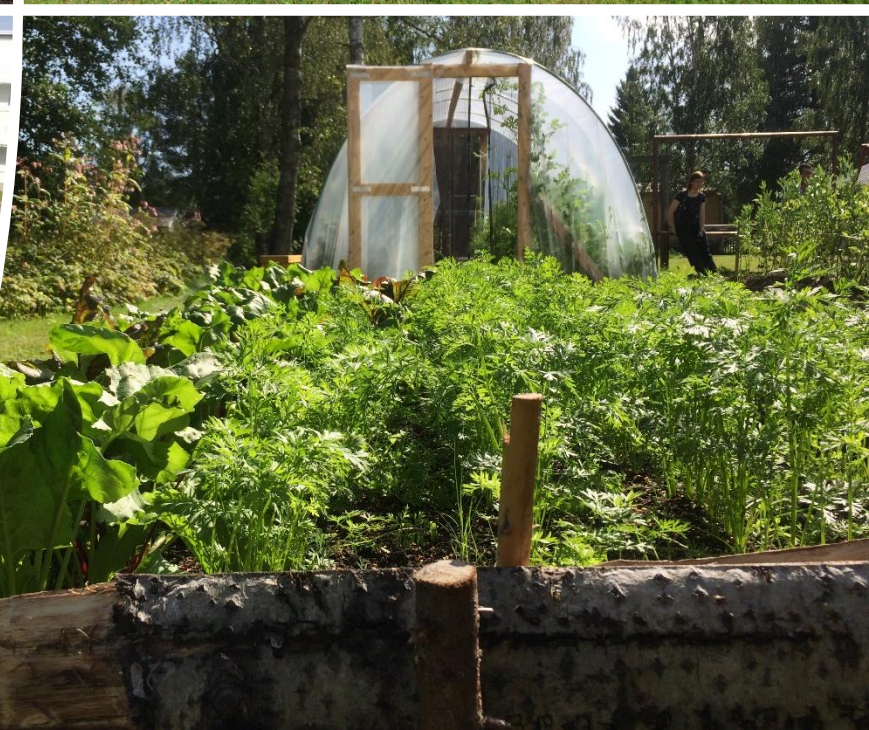
Kukkapellot, niityt

- Pölyttäjien parhaaksi ja silmäniloksi!
- Luonnon monimuotoisuuden ylläpito
- Luonnonniityt

Puutarha, omavaraisviljely

- Yhteisviljely ja -istutukset
- Yhteisöpuutarhat
- Yhteiset hedelmäpuut ja marjapensaat

Ja vaikka mitä!

Uusiutuvasta energiasta biovessaan,
biohiiletyksestä ympäristötaiteeseen ja
energiaratkaisuihin hyönteishotelliin!

Vinkkinä Muuramen teematilaisuus

Lauantaina 24.5.2025 kello 15-18

Muuramen nuorisoseurantalo

Toivoa luonnosta:

Tarinateatteria toiveikkuudesta
Toivomuslähde-työpaja

Toivoa luonnosta

la 24.5.2025 klo 15-18

Tarinateatteria toiveikkuudesta
Toivomuslähde-työpaja

Muuramen nuorisoseurantalo Tasankolassa
Mikkolantie 6, 40950, Muurame

**VAPAA
PÄÄSY!**

♥ Tarinateatteri on improvisaatioteatteria, jossa näyttämöllä ovat ohjaaja, muusikko ja näyttelijät. Se rakentuu näyttelijöiden omista tarinoista ja yleisön jakamista hetkistä, muistoista ja toiveista. Tarinateatteri Storian esitys alkaa klo 15 ja kestää noin 60 min.

♥ Toivomuslähde-työpaja on yhteisöllinen tulevaisuuden toivon työpaja. Toivomuslähteeseen voit jättää oman toivomuksesi tai hyvän tahdon toivotuksesi. Lähde myös vastaa! Tule kuuntelemaan lähteen tarinoita, jotka kirjataan paperisiin kukkiin. Yhteisötaiteilija Hannele Torniaisen ohjaama paja alkaa klo 16.15 ja siihen voi osallistua klo 18 asti.

Ryytimaa – resurssiviisas yhteisöviljely paikallisyhteisöjen turvana

Ryytimaa jakaa tietoa yhteisöviljelystä, luontoa mukailevista viljelymenetelmistä sekä varautumisesta. Esim. seuraavista teemoista:

- erilaisia muotoja organisoida yhteisöllinen viljely
- yhteisöjen aktivointia ja päätöksenteon muotoja – kokemuksia
- erilaisia maanparannuksen menetelmiä
- monimuotoisen viljelyn periaatteita ja menetelmiä
- biologista kasvinsuojelua
- vesitalouden hallintaa
- konkreettista puutarhasuunnittelua
- permakulttuurin periaatteet
- sadon käsittelyä ja säilytystä
- tietoa varautumisesta

Ryytimaa jakaa tietoa ja materiaaleja seuraavissa kanavissa

Verkkosivut: msl.fi/ryytimaa

msl.fi/tapahtumat, uutiset, blogit

Uutiskirje: osallistujalistassa voi osallistua

Ryytimaan oma kirje 4-6 kertaa/vuosi. Tilaa itsellesi!

- voi esittää kysymyksiä, vastaukset uutiskirjeessä ja nesissä

Webinaarit:

15 kpl – <https://moodle.msl.fi/course/view.php?id=285>

Verkko-opisto Moodle-alustalla - linkki uutiskirjeessä

10 materiaalia teemoista + webit

Haetaan yhteisöpuutarhoja yhteistyöhankkeille.

Tietoa ja materiaaleja saa seuraavista kanavista

@mslymparisto ja @maaseudunsivistysliitto

- <https://www.facebook.com/mslymparisto>

Verkkosivut: misl.fi/ryytimaa

misl.fi/tapahtumat, uutiset, blogit

verkko-opisto Moodlen puolella: ohjeistus yhteisöviljelyyn

misl.fi/kestavat-kylat

<https://misl.fi/ymparisto/kestavat-kylat/keski-suomen-kestavat-kylat/>

<https://www.keskisuomenkylat.fi/>

@keskikylat - instagram

Yhdessä pohdittavaa:

- 1) Millaisia ympäristötekoja kylällä on jo tehty? Mistä olette erityisen ylpeitä?
- 2) Missä on tällä hetkellä eniten kehitettävää/haasteita?
- 3) Mikä voisi olla kylän seuraava yhteinen ympäristöteko? Miksi juuri tämä?
 - Huomioikaa ideat, innostus ja käytettävissä olevat resurssit
- 4) Kuinka tästä eteenpäin?
 - Aikataulut
 - Toiveet hankkeelta

